

Til høringsparterne på vedlagte liste

J.nr. 22-187-000025
Ref. MORFRE
Den 23. december 2022

Høring over udkast til bekendtgørelse om tilskud til varieret planteproduktion

Hermed sender Landbrugsstyrelsen udkast til bekendtgørelse om tilskud til varieret planteproduktion i høring.

Bemærkninger til udkast til bekendtgørelsen sendes til Landbrugsstotte-Geodata@lbst.dk senest **12. januar 2023** med angivelse af j.nr. 22-187-000025.

Eventuelle spørgsmål til det faglige indhold af materialet bedes rettet til:

- Kresten Munk Skov Jensen på kmsj@lbst.dk eller tlf.nr. 25 23 83 53 eller
- Moritz Frey på morfre@lbst.dk eller tlf.nr. 20 36 85 38.

Høringsvar bliver offentliggjort på www.hoeringsportalen.dk efter høringsfristens udløb, for så vidt disse ikke stammer fra ministerier eller myndigheder under ministerierne. Ved afgivelse af høringssvar samtykkes til offentliggørelse af høringssvaret, herunder afsenders navn og mailadresse.

Baggrund

Landbrugsstyrelsen henviser indledningsvis til bilag til dette høringsbrev, som indeholder et overblik over Landbrugsstyrelsens struktur for implementering af arealstøtteordninger og koblet støtte ifm. den danske implementering af den kommende EU-landbrugsreform (strategisk CAP-plan) 2023-2027.

Arealtilskud til varieret planteproduktion er en del af den danske implementering af den kommende EU-landbrugsreform (strategisk CAP-plan) 2023-2027 og den politiske aftale om grøn omstilling af dansk landbrug, som blev indgået mellem regeringen og Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Kristendemokraterne i Folketinget den 4. oktober 2021.

Tilskud til varieret planteproduktion ydes under artikel 31 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2115 af 2. december 2021 om regler for støtte til strategiske planer, der udarbejdes af medlemsstaterne under den fælles landbrugspolitik og finansieres gennem Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1305/2013 og (EU) nr. 1307/2013.

Ordningens indhold i hovedtræk

Indledning

De kommende år bliver en større del af landbrugsstøtten øremærket til grønne bio-ordninger (også kaldet eco-schemes), der gavner klima, miljø og biodiversiteten. Indsætterne ligger under den direkte støtte og bliver etårige arealordninger, som dog kan søges gennem flere år. Bio-ordningerne er frivillige ordninger,

der gør det muligt for landbrugeren at få ekstra tilskud til et areal, hvis landbrugeren gennemfører et grønt tiltag.

Ordningens formål er tilskud til en øget afgrødediversificering med særlig henblik på at fremme omdriftsafgrøder, der kan indgå i humant konsum, og proteinafgrøder, da størstedelen af landbrugsarealet i Danmark i dag dyrkes med græs, majs, korn og raps. Ordningen er en etårig bio-ordning, hvor der kan ydes tilskud til landbrugere, som på bedriftens omdriftsareal anvender øget afgrødediversificering og dyrker følgende omdriftsafgrøder, primært afgrøder, der kan indgå i humant konsum, og proteinafgrøder: frugt og bær, grøntsager, oliefrø og bælgssæd (storfrøede arter i ærteblomstfamilien), rodfrugter, hør og hamp samt kartofler. Oliefrø og bælgssæd er med undtagelse af rybs, vinter- og vårraps. Bekendtgørelsens bilag 1 indeholder en udtømmende liste over de tilskudsberettigede afgrøder.

Ordningen er målrettet øget afgrødediversificering på den enkelte bedrift og kan derved føre til øget national afgrødediversificering. En øget diversificering forventes at bidrage til miljømålsætningen, jf. artikel 6, stk. 1, litra e, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2115 af 2. december 2021.

Som en sideeffekt forventes ordningen at bidrage til klimamålsætningen, jf. artikel 6, stk. 1, litra d, i samme forordning, da en øget dansk produktion af proteinafgrøder kan øge tilgængeligheden af planteproteiner med henblik på human konsum. Desuden kan øget dansk produktion af proteinafgrøder mindske importen af proteinafgrøder, især soja, fra verdensmarkedet til brug i dyrefoder, og dermed begrænse transporten af disse afgrøder over store afstande.

Endelig vil en øget dyrkning af planteprotein og andre planteafgrøder til human konsum imødekomme samfundsmæssig efterspørgsel efter mere bæredygtigt producerede fødevarer, jf. målsætningen i artikel 6, stk. 1, litra i, i ovennævnte forordning.

Synergier og samspil med andre støtteordninger

Tilskud til varieret planteproduktion er foreneligt med grundbetaling, ø-støtte og støtte under bio-ordningen økologisk arealstøtte. Ordningen kan ydermere kombineres med koblet støtte til stivelseskartofler. Der kan desuden modtages tilskud fra landdistriktsprogrammets ordning økologisk arealtilskud, hvis der i forvejen er et sådant tilsagn på arealerne (flerårige tilsagn).

Ansøgning om tilskud

Landbrugere, der ønsker at få tilskud til varieret planteproduktion, skal hvert år indsende en ansøgning om tilskud. Ansøgning om tilskud skal indgives på et særligt skema, fællesskema, der indgives efter bestemmelserne i den kommende *bekendtgørelse om ansøgninger m.v. til visse ordninger for landbrugere i Tast selv i 2023*, som afløser den nuværende bekendtgørelse om markblok, elektronisk fællesskema og elektronisk tilsagnsskema. Ansøgnings-bekendtgørelsen er en horisontal bekendtgørelse, der gælder for ansøgninger på Landbrugsstyrelsens arealordninger, herunder ansøgninger om tilskud under de nye bio-ordninger. Den nye *bekendtgørelse om ansøgninger m.v. til visse ordninger for landbrugere i Tast selv i 2023* sendes i høring ultimo 2023.

For at lette ansøgningsprocessen er der en bestemmelse om arealer, der ikke kan omfattes af ansøgning om tilskud. Disse arealer kan indgå i den indtegnede ansøgte mark, men da disse arealer ikke anses som omfattet af ansøgning om tilskud under ordningen, bliver de fratrukket ved fastsættelse af størrelsen af den ansøgte mark, herunder arealer, som er registreret som § 3-arealer og 3 meter-bræmmer.

Kriterier for tilskud

Kriterier for tilskud kan typisk betragtes som adgangsbetingelser til ordningen.

Et kriterium er, at ansøger skal have søgt om grundbetaling for arealet i 2023, og at arealet skal være tilskudsberettiget under grundbetalingsordningen. Der kræves også en arealstørrelse på mindst 0,01 ha for hver enkelt ansøgt mark. Bedriftens samlede areal, hvortil der ansøges om tilskud, skal udgøre mindst 0,30 ha ved udløb af ansøgningsfristen.

Forpligtelser

Som nævnt forpligter ansøgeren sig til en øget afgrødediversificering og til at dyrke mindst fem pct. af omdriftsarealet med nærmere definerede afgrøder, hvilket er reguleret i bekendtgørelsesforslagets § 6. Tilskud til varieret planteproduktion er således betinget af opfyldelse af én af følgende forpligtelser i perioden fra 15. maj til 25. juli i ansøgningsåret:

- 1) Landbrugere, som er fritaget fra forpligtelsen i GLM 7, jf. bekendtgørelse om konditionalitet, skal dyrke mindst to afgrødekategorier på bedriftens omdriftsareal.
- 2) Landbrugere, som har et omdriftsareal på 10 til 30 ha, skal dyrke mindst tre afgrødekategorier på bedriftens omdriftsareal. Den største af bedriftens afgrødekategorier må højst udgøre 70 pct. af omdriftsarealet.
- 3) Landbrugere, som har et omdriftsareal på over 30 ha, skal dyrke mindst fire afgrødekategorier på bedriftens omdriftsareal. Den største af bedriftens afgrødekategorier må højst udgøre 70 pct. af omdriftsarealet, og de to største af bedriftens afgrødekategorier må højst udgøre 90 pct. af omdriftsarealet.

For alle tre grupper gælder, at mindst én af de ovenfor nævnte afgrødekategorierne skal være en af de i bilag 1 til bekendtgørelsesudkastet anførte afgrødekategorier og skal udgøre mindst fem pct. af omdriftsarealet.

Tilskuddets størrelse

Tilskuddet skal ydes som kompensation, jf. artikel 31, stk. 7, litra b, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2115 af 2. december 2021. Tilskuddet ydes mhp. at kompensere for merudgifter i forbindelse med at anvende et sædskifte, der omfatter en øget diversificering med de grupper af afgrøder, der kan opnå tilskud til under ordningen.

Der fastsættes et mål om at opnå en øget diversificering på 188.000 ha under ordningen. Tilskudssatsen fastsættes med henblik på at opnå en tilslutning på 188.000 ha. Der ydes et tilskud på 82,55 EUR pr. ha. Tilskudssatsen er fastsat på baggrund af tilskudsmodtageres forventede økonomiske tab som følge af en omlægning fra et typesædskifte til et sædskifte med øget afgrødediversificering, hvor flere hektar dyrkes med de tilskudsberettigede afgrøder.

Ved under- eller overansøgning under ordninger omfattet af artikel 31 i forordning (EU) 2021/2115 kan tilskuddet blive nedsat eller forhøjet med henblik på at opnå den nødvendige fleksibilitet.

Overdragelse af areal

Hvis et areal, hvortil der er søgt tilskud til varieret planteproduktion, bliver overdraget helt eller delvis inden for ansøgningsåret, vil tilskuddet uanset overdragelsen blive udbetalt til ansøger. Ansøger forbliver ansvarlig for opfyldelse af kriterier for tilskud og forpligtelser.

Overtrædelser og kontrol

Kontrol og sanktioner er under det nuværende Landdistriktsprogram reguleret i EU-forordninger.

Fra 2023 bliver kontrol og sanktioner medlemsstaternes ansvar. Det betyder, at hjemlen i den danske administration til at anvende forskellige kontrolmetoder samt pålægge ansøgerne sanktioner i tilfælde af manglende overholdelse af tilskudsbetingelser fremover skal fremgå af Landbrugsstyrelsens regler.

Bestemmelser om kontrol og sanktioner vil fremgå af en særskilt horisontal bekendtgørelse, nærmere bestemt Landbrugsstyrelsens *bekendtgørelse om kontrol, reduktion af tilskud, samt sanktioner for visse støtteordninger under Den Europæiske Unions fælles landbrugspolitik i 2023-27*, som fastlægger fælles regler om tilsyn og kontrol, herunder regler om ansøgers medvirken ved kontrol, samt regler om tilskudsreduktion, sanktioner, m.v. for visse ordninger, der finansieres gennem Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), herunder de nye bio-ordninger.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

De erhvervsøkonomiske konsekvenser af bekendtgørelsen er beskrevet i det vedlagte dokument om erhvervsøkonomiske konsekvenser (EØK). Erhvervsstyrelsens Område for Bedre Regulering (OBR) har modtaget bekendtgørelsesudkastet i præhøring. OBR vurderer, at bekendtgørelsesudkastet medfører administrative konsekvenser for erhvervslivet. Konsekvenserne består i, at landbrugerne i forbindelse med at søge tilskud fra ordningen er pålagt en række administrative byrder i form af ansøgningsprocesser og kontrol. Disse konsekvenser vurderes at være under fire mio. kr., hvorfor de ikke kvantificeres nærmere.

Digitaliseringsklar lovgivning

Venstre, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Alternativet, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti har indgået aftale om digitaliseringsklar lovgivning.

Bekendtgørelsens bestemmelser giver mulighed for digital understøttelse.

Ansøgning om tilskud til varieret planteproduktion indgives på et særligt skema (fællesskema), der udfyldes og indsendes elektronisk ved brug af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris brugerportal Tast selv, som kan tilgås via Landbrugsstyrelsens hjemmeside. Ansøgning via det særlige skema muliggør en høj grad af automatisk sagsbehandling og genbrug af data.

Ansøgere kan tilgå Tast selv ved anvendelse af NemID eller MitID, og tilskuddet udbetales til ansøgers NemKonto, hvorved eksisterende offentlig it-infrastruktur anvendes.

Agil erhvervsrettet regulering

De fem principper for agil erhvervsrettet regulering omfatter følgende: Muliggør anvendelse af nye forretningsmodeller, mere enkel og formålsbestemt, teknologineutral, helhedstænkende og sikrer brugervenlig digitalisering.

Landbrugsstyrelsen har vurderet, at principperne for agil erhvervsrettet regulering ikke er relevante for tilskudsordningen. Landbrugsstyrelsens vurdering har været i præhøring i Erhvervsstyrelsen, som ikke har bemærkninger hertil.

Forholdet til EU-lovgivningen

Tilskud til varieret planteproduktion er en ordning med ophæng i artikel 31 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2115. Bekendtgørelsen indeholder den nationale gennemførelse af tilskudsordningen inden for rammerne af Europa-Parlamentets og Rådets forordninger (EU) 2021/2115 og 2021/2016 (den horisontale forordning) med tilhørende gennemførelsesbestemmelser og inden for rammerne af CAP-planen.

Bestemmelserne i bekendtgørelsen går ikke videre end minimumskravene i EU-lovgivningen, herunder hvad der er nødvendigt for at administrere ordningen.

Ikrafttrædelsesdato

Bekendtgørelsen er planlagt at træde i kraft den 31. januar 2023.

Med venlig hilsen

Landbrugsstøtte & Geodata
Landbrugsstyrelsen